

Foto en memo

De Verlaatsbrug

Nummer 20

Inhoud

Een verlaat is een kleine sluis. Jarenlang heeft op deze plek ten behoeve van de Dedemsvaart een sluis gelegen., Vandaar de naam Verlaatsbrug.

De foto is gemaakt in 1905. Ze laat ons de geopende Verlaatsbrug zien. Een praam wordt door de schipper door de gracht geboomd. De brugwachter staat over het hek geleund. De brug heeft haar naam te danken aan het feit dat hier ooit een kleine schutsluis gesitueerd was. Omstreeks 1900 werd deze naar de ingang van de gracht verplaatst. De brug bleef echter haar oorspronkelijke naam dragen. De fotograaf had vanaf het door hem ingenomen standpunt zicht op

de Baangracht en op de hoek Baangracht— Gasthuisstraat. De huizen op de Baangracht waren in het algemeen als laag te typeren; huizen die uit één verdieping bestonden met een dak. Opvallend zijn dan ook de twee woningen die uit meerdere woonlagen bestaan en die ook nog al hoog opgetrokken zijn. Deze panden zijn overblijfselen van het vroegere - uit de middeleeuwen - daterende Maria Klooster. Hier woonde na het vertrek van de kloosterlingen de predikant en de

schoolmeester. In 1905 waren het weer gewone woonhuizen. Opvallend is dat de achterste woning op de schoorsteen een ooievaarsnest heeft. Het nest was in gebruik, want ook de ooievaar is afgebeeld. De bomen die langs de waterkant staan waren toen nog niet zo lang geleden ingeplant. De hoekwoning rechts op de voorgrond was een voormalige bakkerij. De brug was in 1905 van ijzer. Een aantal

Colofon

Foto en memo

© dr. F.W. Schmidt

Foto's:
Collectie Schmidt

Samenstelling en tekst:
Frits Schmidt

Zo zag Hasselt er eind negentiende tot aan het midden van de twintigste eeuw uit

jaren eerder was deze nog van hout geweest. Voor het passeren van de brug moesten zogenaamde bruggelden betaald worden. De brugwachter gebruikte bij het innen meestal een klompje aan een hengel.

De foto hier rechtsboven dateert waarschijnlijk uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. De aanwezigheid van elektriciteitsdraden wijzen in deze richting. De bomen op de Baangracht zijn gegroeid. Het is een zonnige dag en de schaduw van de bomen werpt een prachtige weerspiegeling in het water. Het anker links

geeft nog eens aan dat aan de grachten talloze bedrijven zaten die te maken hadden met de scheepvaart. Ook de middenstand was hier neer gestreken. Al die passerende schippers moesten immers ook inkopen doen. Zo stond aan de linkerkant - buiten zicht van de fotograaf - de toekomst ofwel de Toko. Aan de overkant - op de Herengracht - stond het bedrijf van een Appelo, maar dat was een bedrijf in scheepsbenodigdheden. Boven de gevel stond "touwslagerij, zeilmakerij en taanderij". In een taanderij ondergingen de zeilen een behandeling om ze duurzamer te maken. Door

invloed van water, weer en wind zouden ze zonder behandeling minder lang mee gaan. Daartoe werden ze in een ketel met de bruinachtige uitrun gemaakte verfstof gedompeld. Onderstaande foto is in de jaren zestig gemaakt. Het huis rechts op de hoek Nieuwstraat - Brouwersgracht is na een brand verdwenen. Daarmee verdween voor Hasselt een karakteristiek pand. Jarenlang was hier de winkel van Van der Klocht gevestigd. Hij verkocht niet alleen kaas, en vleeswaren, maar ook klompen. In 1939 adverteerde hij met een ons gesneden kaas voor acht cent. In 1933 kostte bij hem een paar klompen vanaf maat 41 tot maat 46 één gulden.

